Downloaded via the EU tax law app / web

Edizzjoni Provvi?orja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Awla Manja)

19 ta’ Di?embru 2018 (*)

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari – G?ajnuna mill-Istat – Artikolu 107(1) TFUE – Taxxa fuq l-akkwisti ta’ proprjetà immobbli – E?enzjoni – Trasferimenti tal-proprjetà ta’ beni immobbli min?abba operazzjonijiet ta’ trasformazzjoni li twettqu fi ?dan ?erti gruppi ta’ kumpanniji – Kun?ett ta’ ‘g?ajnuna mill-Istat’ – Kundizzjoni marbuta mas-selettività – ?ustifikazzjoni”

Fil-Kaw?a C?374/17,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Bundesfinanzhof (il-Qorti Federali tal-Finanzi, il-?ermanja), permezz ta’ de?i?joni tat-30 ta’ Mejju 2017, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fil-21 ta’ ?unju 2007, fil-pro?edura

Finanzamt B

vs

A-Brauerei

fil-pre?enza ta’:

Bundesministerium der Finanzen,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Awla Manja),

komposta minnn K. Lenaerts, President, R. Silva de Lapuerta, Vi?i President, J.?C. Bonichot, A. Arabadjiev, A. Prechal (Relatur), M. Vilaras, F. Biltgen, K. Jürimäe u C. Lycourgos, Presidenti ta’ Awla, M. Ileši?, J. Malenovský, E. Levits, L. Bay Larsen, C.G. Fernlund u S. Rodin, Im?allfin,

Avukat ?enerali: H. Saugmandsgaard Øe,

Re?istratur: K. Malacek, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tal-11 ta’ ?unju 2018,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al A-Brauerei, minn K. Naeve u B. Pignot, Rechtsanwälte, u minn K. Seiferth u C. Tillmann kif ukoll minn A. Linn, Steuerberater,

– g?all-Gvern ?ermani?, minn T. Henze, b?ala a?ent,

– g?all-Kummissjoni Ewropea, minn K. Blanck-Putz kif ukoll minn B. Stromsky u T. Maxian Rusche, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tad-19 ta’ Settembru 2018,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 107(1) TFUE.

2 Din it-talba ?iet ippre?entata fil-kuntest ta' kaw?a bejn il-Finanzamt B (l-Amministrazzjoni Fiskali ta' B, il-?ermanja) (iktar 'il quddiem il-"Finanzamt") u A-Brauerei dwar ir-rifjut tal-Finanzamt li jag?ti lil din il-kumpannija e?enzjoni mit-taxxa fuq l-akkwisti ta' proprjetà immobbli li, ta?t ?erti kundizzjonijiet, jistg?u jibbenefikaw minnha, bis-sa??a tad-dritt fiskali ?ermani?, kumpanniji li jakkwistaw dritt ta' proprjetà fuq beni immobbli, fil-kuntest ta' operazzjonijiet ta' trasformazzjoni mwettqa fi ?dan ?erti gruppi ta' kumpanniji.

Id-dritt ?ermani?

Il-Li?i dwar it-Trasformazzjoni tal-Kumpanniji

3 L-Artikolu 1(1) tal-Umwandlungsgesetz (il-Li?i dwar it-Trasformazzjoni tal-Kumpanniji), fil-ver?joni applikabbli g?all-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem l-"UmwG"), jipprovdi:

"L-entitajiet legali li g?andhom l-uffi??ju prin?ipali tag?hom fit-territorju nazzjonali jistg?u jkunu s-su??ett ta' trasformazzjoni

1. permezz ta' amalgamazzjoni;

2. permezz ta' divi?joni (divi?joni permezz ta' xoljiment u trasferiment tal-patrimonju kollu, divi?joni ming?ajr xoljiment u transferiment parzjali tal-patrimonju, divi?joni permezz ta' sussidjarja);

3. permezz ta' trasferiment tal-patrimonju;

[...]"

4 L-Artikolu 2 tal-UmwG jipprevedi:

"L-entitajiet legali jistg?u jing?aqdu f'amalgamazzjoni permezz ta' xoljiment ming?ajr stral?

1. permezz ta' amalgamazzjoni permezz tat-trasferiment tal-patrimonju kollu ta' entità legali wa?da jew iktar (entitajiet amalgamati) lil entità legali o?ra e?istenti (entità li tamalgama) […]".

Il-Li?i dwar it-Taxxa fuq l-Akkwisti ta' Proprjetà Immobbli

5 L-Artikolu 1 tal-Grunderwerbsteuergesetz (il-Li?i dwar it-Taxxa fuq l-Akkwisti ta' Proprjetà Immobbli), fil-ver?joni applikabbli g?all-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem il-"GrEtG"), jipprovdi:

"(1) Sa fejn jirrigwardaw proprjetajiet immobbli sitwati fuq it-territorju nazzjonali, l-operazzjonijiet legali li ?ejjin g?andhom ikunu su??etti g?at-taxxa fuq l-akkwisti ta' proprjetà immobbli:

1. kuntratt ta' bejg? jew kull att legali ie?or li jo?loq id-dritt g?at-trasferiment tal-proprjetà;

2. il-ftehim ta' trasferiment tal-proprjetà, jekk dan ma jkunx ippre?edut minn xi att legali ie?or li jo?loq id-dritt g?at-trasferiment tal-proprjetà;

3. it-trasferiment ta' proprjetà, jekk dan ma jkunx ippre?edut minn xi att legali li jo?loq id-dritt g?at-trasferiment tal-proprjetà u ebda ftehim ta' trasferiment tal-proprjetà ma huwa wkoll

ne?essarju [...]

[...]

(2) Huma wkoll su??etti g?at-taxxa fuq l-akkwisti ta’ proprjetà immobbli l-operazzjonijiet legali li, ming?ajr ma jistabbilixxu dritt g?at-trasferiment tal-proprjetà, jippermettu ?uridikament jew ekonomikament lil persuna o?ra tu?a, g?an-nom tag?ha stess, proprjetà immobbli sitwata fit-territorju nazzjonali.

(2a) Jekk proprjetà immobbli li sitwata fuq it-territorju nazzjonali tifforma parti mill-?id ta’ g?aqda ta’ persuni u jekk, matul perijodu ta’ ?ames snin, il-kompo?izzjoni tal-grupp tal-imsie?ba ji?i emendat direttament jew indirettament b’mod li tal-inqas 95 % tal-ishma fil-kumpannija jkunu trasferiti lil imsie?ba ?odda, g?andu jitqies li dan huwa att legali li jinvolvi trasferiment tal-proprjetà ta’ immobbli lil g?aqda ta’ persuni ?dida. [...]

(3) Jekk proprjetà immobbli sitwata fuq it-territorju nazzjonali tifforma parti mill-patrimonju ta’ kumpannija, l-operazzjonijiet legali li ?ejjin g?andhom, barra minn hekk, ikunu su??etti g?at-taxxa, sakemm tkun esklu?a taxxa ta?t is-subartikolu 2a:

1. att legali li jo?loq id-dritt g?at-trasferiment ta’ sehem wie?ed jew iktar fil-kumpannija, meta, wara t-trasferiment, tal-inqas 95 % mill-ishma fil-kumpannija ser ikun possedut esklu?ivament, direttament jew indirettament, mill-akkwirent jew minn impri?i dominanti u dipendenti jew minn persuni dipendenti, jew ukoll minn impri?i dipendenti jew persuni dipendenti;

2. l-g?aqda, direttament jew indirettament, ta’ mill-inqas 95 % tal-ishma, jekk din ma tkunx ippre?eduta minn operazzjoni li taqa’ ta?t il-li?i dwar l-obbligazzjonijiet, imsemmija fil-punt 1;

3. att legali li jo?loq id-dritt g?at-trasferiment, direttament jew indirettament, ta’ mill-inqas 95 % mill-ishma;

4. it-trasferiment, direttament jew indirettament, ta’ mill-inqas 95 % tal-ishma lil ?addie?or, jekk dan it-trasferiment ma kienx ippre?edut minn operazzjoni li taqa’ ta?t il-li?i dwar l-obbligazzjonijiet, imsemmija fil-punt 3.”

6 L-Artikolu 6a tal-GrEStG, li inklu? f’din il-li?i bl-Artikolu 7 tal-Wachstumsbeschleunigungsgesetz (il-Li?i dwar i?-?ieda fit-Tkabbir Ekonomiku), tat-22 ta’ Di?embru 2009 (BGBl. 2009 I, p. 3950), ta?t it-titolu “Vanta?? fiskali waqt ir-ristrutturazzjonijiet fi ?dan grupp ta’ kumpanniji”, jipprovdi, fil-ver?joni applikabbli g?all-kaw?a prin?ipali:

“Fir-rigward ta’ operazzjoni legali taxxabbli, prevista fl-Artikolu 1(1)(3) u fl-Artikolu 1(2a) jew (3), imwettqa min?abba trasformazzjoni, fis-sens tal-Artikolu 1(1)(1) sa (3) tal-[UmwG], ma hija imposta ebda taxxa; [...] l-ewwel sentenza tapplika wkoll g?al trasformazzjonijiet simili previsti mid-dritt ta’ Stat Membru tal-Unjoni Ewropea jew ta’ Stat li fir-rigward tieg?u japplika l-Ftehim dwar i?-?ona Ekonomika Ewropea. L-ewwel sentenza g?andha tapplika biss fejn huma involuti fl-operazzjoni ta’ trasformazzjoni, esklu?ivament, impri?a dominanti u kumpannija wa?da jew iktar li jiddependu fuq din l-impri?a dominanti jew diversi kumpanniji dipendenti fuq impri?a dominanti. Skont it-tielet sentenza, kumpannija hija “dipendenti” meta l-kapital tag?ha jew il-patrimonju kummer?jali tag?ha huwa mi?mum mill-impri?a dominanti b’mod kontinwu, direttament jew indirettament, jew anki parzjalment direttament, parzjalment indirettament, ta’ mill-inqas 95 %, matul il-?ames snin li jippre?edu l-operazzjoni legali u matul il-?ames snin li jsegwu din l-operazzjoni.”

Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

7 A-Brauerei, kumpannija li te?er?ita attività kummer?jali, kellha 100 % tal-ishma ta' T-GmbH, kumpannija li kienet proprjetarja ta' diversi proprjetajiet immobbli u li kienet hija stess l-unika azzjonista ta' kumpannija o?ra.

8 Permezz ta' kuntratt tal-1 ta' Awwissu 2012, T-GmbH ittrasferixxiet lil A?Brauerei l-patrimonju kollu tag?ha, inklu?i l-imsemmija proprjetajiet, bid-drittijiet u obbligi marbuta mag?hom, fil-kuntest ta' trasformazzjoni permezz ta' amalgamazzjoni b'akkwist, skont l-Artikolu 1(1)(3) u l-Artikolu 2(1) tal-UmwG, li kien jikkon?erna esklu?ivament dawn i?-?ew? kumpanniji.

9 Din l-amalgamazzjoni saret effettiva bir-re?istrazzjoni tag?ha fir-re?istru tal-kummer? fl-24 ta' Settembru 2012, data li fiha T-GmbH, li kienet mi?muma 100 % minn A-Brauerei matul iktar minn ?ames snin qabel l-imsemmija amalgamazzjoni, ma baqg?etx te?isti.

10 Permezz ta' avvi? tas-7 ta' ?unju 2013, il-Finanzamt talab il-?las tat-taxxa fuq l-akkwisti ta' proprjetà immobbli dovuta minn A-Brauerei, abba?i tal-fatt li t-trasferiment lilha, b?ala kumpannija akkwirenti, ta' proprjetà immobbli li kienet proprjetà ta' T-GmbH, b?ala kumpannija akkwistata, min?abba l-amalgamazzjoni ta' dawn i?-?ew? impri?i u t-tra?missjoni universali tal-proprjetà immobbli tal-kumpannija akkwistata lill-kumpannija akkwirenti, li implikat din l-amalgamazzjoni, jikkostitwixxi operazzjoni taxxabbli, skont l-Artikolu 1(1)(3) tal-GrEStG, u li ma jaqax ta?t l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 6a tal-GrEStG.

11 Permezz ta' de?i?joni tad-19 ta' Lulju 2013, il-Finanzamt ?a?ad l-ilment imressaq minn A-Brauerei kontra dan l-avvi?, min?abba l-fatt li T-GmbH ma kinitx "kumpannija dipendenti" fis-sens tal-imsemmi Artikolu 6a, peress li din il-kumpannija ma baqg?etx te?isti wara l-amalgamazzjoni, b'tali mod li l-kundizzjoni tat-terminu legali ta' ?amma ta' parte?ipazzjoni ta' mill-inqas 95 % matul il-?ames snin wara l-operazzjoni taxxabbli minn dan l-Artikolu 6a, ma kinitx issodisfatta.

12 Permezz ta' sentenza tal-14 ta' Ottubru 2014, il-Finanzgericht Nürnberg (il-Qorti tal-Finanzi ta' Nürnberg, il-?ermanja) laqg?et ir-rikors ippre?entat minn A?Brauerei kontra din id-de?i?joni, fuq il-ba?i tal-fatt li, f'dan il-ka?, hija setg?et tibbenefika mill-vanta?? fiskali previst fl-Artikolu 6a tal-GrEStG.

13 Il-Finanzamt ippre?entat appell ta' "Revizjoni" kontra din is-sentenza quddiem il-Bundesfinanzhof (il-Qorti Federali tal-Finanzi, il-?ermanja).

14 F'sentenza interlokutorja tal-25 ta' Novembru 2015, din il-qorti kkonfermat l-interpretazzjoni tal-Artikolu 6a tal-GrEStG li saret fl-ewwel istanza, min?abba li l-kundizzjoni dwar it-termini ta' ?amma kienet applikabbli biss jekk din setg?et ti?i sostantivament issodisfatta waqt l-operazzjoni ta' trasformazzjoni kkon?ernata, li ma kienx il-ka? tal-operazzjoni ta' amalgamazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, peress li din implikat ne?essarjament il-?all tal-kumpannija akkwistata.

15 F'din is-sentenza interlokutorja, il-qorti tar-rinviju qajmet ukoll, *ex officio*, il-kwistjoni dwar jekk l-Artikolu 6a tal-GrEStG kellux ikun di?applikat min?abba li l-vanta?? fiskali mog?ti minn dan l-artikolu kellu ji?i kklassifikat b?ala "g?ajnuna mill-Istat", fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, b'tali mod li l-e?istenza ta' ksur tal-obbligu ta' notifika u ta' "standstill" prevista fl-Artikolu 108(3) TFUE tista' ti?i rrilevata.

16 F'dan ir-rigward, il-Bundesministerium der Finanzen (il-Ministeru Federali tal-Finanzi, il-?ermanja), li intervjena fil-pro?edura quddiem il-qorti tar-rinviju, sostna li l-vanta?? fiskali previst fl-Artikolu 6a tal-GrEStG ma kienx ?ie nnotifikat lill-Kummissjoni Ewropea u li, g?aldaqstant, ebda

pro?edura ta' e?ami ta' dan il-vanta?? fiskali ma kienet inbdiet minn din tal-a??ar. Madankollu, huwa sostna, billi rrefera g?as-sentenza tal-Qorti ?enerali tal-Unjoni Ewropea tas-7 ta' Novembru 2014, Autogrill España vs Il-Kummissjoni (T-219/10, EU:T:2014:939), li l-vanta?? inkwistjoni ma kienx jikkostitwixxi "g?ajnuna mill-Istat", fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, peress li jkun impossibbli li l-impri?i benefi?jarji ta' dan il-vanta?? ji?u kkaratterizzati skont karatteristi?i li huma spe?ifi?i g?alihom b?ala kategorija privile??ata, b'tali mod li l-kundizzjoni dwar is-selettività imposta minn din id-dispo?izzjoni ma hijiex issodisfatta.

17 F'dawn i?-?irkustanzi, il-Bundesfinanzhof (il-Qorti Federali tal-Finanzi) idde?idiet li tissospendi l-pro?edura quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domanda preliminari li ?ejja:

"L-Artikolu 107(1) TFUE g?andu ji?i interpretat fis-sens li jkun hemm g?ajnuna pprojbita minn din id-dispo?izzjoni meta, konformement mal-le?i?lazzjoni ta' Stat Membru, it-taxxa fuq akkwist immobiljari ma hijiex imposta fil-ka? ta' akkwist taxxabbli li jsegwi trasformazzjoni (amalgamazzjoni), jekk ?erti entitajiet tal-li?i (impri?a dominanti u kumpannija dipendenti) jipparte?ipaw fl-operazzjoni ta' trasformazzjoni u jekk l-impri?a dominanti jkollha 100 % mis-sehem fil-kumpannija dipendenti matul il-?ames snin li jippre?edu l-operazzjoni legali u l-?ames snin li jsegwu din l-operazzjoni?"

Fuq id-domanda preliminari

18 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 107(1) TFUE g?andux ji?i interpretat fis-sens li vanta?? fiskali, b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li jikkonsisti fl-e?enzjoni mit-taxxa fuq l-akkwisti ta' proprjetà immobbli ta' trasferiment tal-proprjetà ta' beni immobbli li twettaq min?abba operazzjoni ta' trasferiment li timplika esklu?ivament kumpanniji tal-istess grupp marbuta b'ishma ta' mill-inqas 95 % matul perijodu minimu u kontinwu ta' ?ames snin qabel l-imsemmija operazzjoni u ta' ?ames snin wara tali trasferiment, jissodisfa l-kundizzjoni dwar is-selettività tal-vanta?? ikkon?ernat, stabbilita fl-imsemmija dispo?izzjoni.

19 Skont ?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja, il-klassifikazzjoni ta' mi?ura nazzjonali b?ala "g?ajnuna mill-Istat", fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, te?tie? li l-kundizzjonijiet kollha segwenti jkunu ssodisfatti. L-ewwel nett, g?andu jkun hemm intervent tal-Istat jew permezz tar-ri?orsi tal-Istat. It-tieni nett, l-intervent g?andu jkun ta' natura li jaffettwa l-kummer? bejn l-Istati Membri. It-tielet nett, dan irid jag?ti vanta?? selettiv lill-benefi?jarju tieg?u. Ir-raba' nett, huwa g?andu jikkostitwixxi distorsjoni jew theddida ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni (sentenza tal-21 ta' Di?embru 2016, Il-Kummissjoni vs World Duty Free Group *et*, C-20/15 P u C-21/15 P, EU:C:2016:981, punt 53 u l-?urisprudenza ??itata).

20 Fir-rigward tal-kundizzjoni dwar is-selettività tal-vanta??, li tikkostitwixxi l-kun?ett ta' "g?ajnuna mill-Istat", fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, g?andu ji?i e?aminat preliminarjament jekk, kif isostni l-Gvern ?ermani?, il-vanta?? fiskali stabbilit mill-Artikolu 6a tal-GrEStG g?andux jitqies qabelxejn b?ala "mi?ura ?enerali" u, konsegwentement, ji?i esklu? mill-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 107(1) TFUE, peress li ma jissodisfax il-kundizzjoni dwar is-selettività imposta minn din id-dispo?izzjoni.

21 Fir-rigward, b'mod partikolari, ta' mi?uri nazzjonali li jag?tu vanta?? fiskali, g?andu jitfakkar li mi?ura ta' din in-natura li, minkejja li ma tinvolvix trasferiment ta' ri?orsi tal-Istat, tqieg?ed lill-benefi?jarji f'sitwazzjoni iktar favorevoli mill-persuni taxxabbli l-o?ra, tista' tag?ti vanta?? selettiv lill-benefi?jarji u tikkostitwixxi, g?aldaqstant, g?ajnuna mill-Istat, fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE (sentenza tal-21 ta' Di?embru 2016, Il-Kummissjoni vs World Duty Free Group *et*, C-20/15 P u C-21/15 P, EU:C:2016:981, punt 56 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

22 F’dan il-kuntest, il-Qorti tal-?ustizzja kkonstatat ukoll li kundizzjoni ta’ applikazzjoni jew ta’ kisba ta’ g?ajnuna fiskali tista’ tikkostitwixxi ba?i g?an-natura selettiva ta’ din l-g?ajnuna, jekk din il-kundizzjoni twassal sabiex titwettaq differenzazzjoni bejn impri?i li madankollu, fir-rigward tal-g?an persegwit mis-sistema fiskali inkwistjoni, ikunu jinsabu f’sitwazzjoni fattwali u legali paragunabbli, u jekk g?aldaqstant, hija tirrileva diskriminazzjoni fir-rigward tal-impri?i esklu?i minnha (sentenza tal-21 ta’ Di?embru 2016, Il-Kummissjoni vs World Duty Free Group *et*, C-20/15 P u C-21/15 P, EU:C:2016:981, punt 86).

23 G?all-kuntrarju, il-mi?uri nazzjonali li japplikaw ming?ajr distinzjoni g?all-impri?i kollha tal-Istat Membru kkon?ernat jikkostitwixxu mi?uri ?enerali, u g?alhekk ma humiex ta’ natura selettiva (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi tad-29 ta’ Marzu 2012, 3M Italia, C-417/10, EU:C:2012:184, punt 39, u tal-21 ta’ Di?embru 2016, Il-Kummissjoni vs World Duty Free Group *et*, C-20/15 P u C?21/15 P, EU:C:2016:981, punt 56 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

24 Il-fatt li huma biss il-persuni taxxabbli li jissodisfaw il-kundizzjonijiet g?all-applikazzjoni ta’ mi?ura li jistg?u jibbenefikaw minnha, ma jistax, fih innifsu, jikkonferixxi natura selettiva lil din il-mi?ura (sentenza tal-21 ta’ Di?embru 2016, Il-Kummissjoni vs World Duty Free Group *et*, C-20/15 P u C-21/15 P, EU:C:2016:981, punt 59).

25 Madankollu, il-fatt li l-mi?ura inkwistjoni tapplika indipendentement min-natura tal-attività tal-impri?i ma huwiex rilevanti g?all-finijiet tal-klassifikazzjoni b?ala “mi?ura ?enerali” (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tal-21 ta’ Di?embru 2016, Il-Kummissjoni vs World Duty Free Group *et*, C-20/15 P u C-21/15 P, EU:C:2016:981, punt 82 sa 84).

26 Fil-fatt, in-natura *a priori* selettiva ta’ mi?ura li tikkonferixxi vanta?? ma g?andhiex ne?essarjament tkun ibba?ata fuq kundizzjoni ta’ kisba marbuta mas-settur ta’ attività li fih topera impri?a, i?da tista’ tkun ibba?ata fuq kundizzjonijiet o?ra, b?all-kundizzjoni marbuta mal-forma ?uridika tal-impri?a li tista’ tibbenefika minn dan il-vanta?? (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tal-10 ta’ Jannar 2006, Cassa di Risparmio di Firenze *et*, C-222/04, EU:C:2006:8, punt 136).

27 Barra minn hekk, lanqas ma huwa rilevanti, g?all-finijiet tal-imsemmija klassifikazzjoni b?ala “mi?ura ?enerali”, il-fatt li mi?ura, li hija *a priori* u potenzjalment a??essibbli g?al kull impri?a, ma tippermettix li ti?i identifikata kategorija partikolari ta’ impri?i, li huma esklu?ivament iffavoriti minnha u li jistg?u ji?u distinti min?abba karatteristi?i li huma spe?ifi?i, komuni u proprji (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tal-21 ta’ Di?embru 2016, Il-Kummissjoni vs World Duty Free Group *et*, C-20/15 P u C-21/15 P, EU:C:2016:981, punti 69 sa 71).

28 Fil-ka? ine?ami, mill-fajl li g?andha l-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li l-e?enzjoni mit-taxxa fuq l-akkwisti ta’ proprjetà immobbli, prevista mill-Artikolu 6a tal-GrEStG, ?iet introdotta f’din il-li?i mil-Li?i dwar i?-?ieda fit-Tkabbir Ekonomiku tat-22 ta’ Di?embru 2009, ta?t it-titolu “Vanta?? fiskali waqt ir-ristrutturazzjonijiet fi ?dan grupp ta’ kumpanniji”, b?ala mi?ura li tidderoga formalment mill-Artikolu 1(1)(3) u mill-Artikolu 1(2a) u (3) tal-GrEStG.

29 Barra minn hekk, mill-espo?izzjoni tal-motivi tal-proposta ta’ li?i li minnha tori?ina din l-e?enzjoni jirri?ulta li din kienet essenzjalment inti?a li tiffa?ilita r-ristrutturazzjonijiet ta’ impri?i u, b’mod partikolari, it-trasformazzjonijiet li jinvolvu t-trasferiment ta’ proprjetà immobbli bejn kumpanniji, sabiex tissa??a? il-kompetittività tag?hom fil-konfront tal-kri?i finanzjarja li ?akkmet ir-Repubblika Federali tal-?ermanja sa mis-sena 2008.

30 Mill-fajl li g?andha l-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta wkoll li kien biss matul il-pro?ess le?i?lattiv li ?ie de?i? li ji?i llimitat il-benefi??ju ta’ dan il-vanta?? fiskali lil ?erti gruppi ta’ kumpanniji, permezz ta?-?ieda mat-test inizjalment propost ta’ kundizzjoni ta’ applikazzjoni supplimentari, li tipprovdi li

jistg?u biss jipparte?ipaw fl-operazzjoni ta’ trasformazzjoni kkon?ernata impri?a msej?a “dominanti” u/jew diversi kumpanniji msej?a “dipendenti”, liema kumpanniji huma ddefiniti b?ala kumpanniji li l-kapital jew il-patrimonju kummer?jali tag?hom huwa mi?mum minn kumpannija dominanti mill-inqas 95 % matul perijodu minimu u kontinwu ta’ ?ames snin qabel l-imsemmija operazzjoni u ta’ ?ames snin warajha.

31 Madankollu, l-e?enzjoni fiskali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali hija ta’ natura li tiffavorixxi biss il-gruppi ta’ kumpanniji previsti, li jwettqu operazzjonijiet ta’ trasformazzjoni, filwaqt li l-kumpanniji li ma jag?mlux parti minn tali gruppi ta’ kumpanniji huma esklu?i minn dan il-vanta??, anki jekk iwettqu operazzjonijiet ta’ trasferiment identi?i g?al dawk imwettqa minn dawn il-gruppi ta’ kumpanniji.

32 F’dan ir-rigward, huwa ?ertament minnu li t-teknika regolatorja ma hijiex de?i?iva g?all-finijiet tad-determinazzjoni ta’ jekk mi?ura hijiex selettiva jew ta’ natura ?enerali, fis-sens li, kif jirri?ulta b’mod partikolari mill-punt 101 tas-sentenza tal-15 ta’ Novembru 2011, Il-Kummissjoni u Spanja vs Government of Gibraltar u Ir?Renju Unit (C-106/09 P u C-107/09 P, EU:C:2011:732), anki mi?ura li ma hijiex formalment derogatorja u li hija bba?ata fuq kriterji, fihom infushom, ta’ natura ?enerali, tista’ tkun selettiva jekk hija effettivament tiddiskrimina bejn kumpanniji li jinsabu f’sitwazzjonijiet paragunabbli fir-rigward tal-g?an persegwit mis-sistema fiskali inkwistjoni.

33 Madankollu, filwaqt li, g?all-finijiet tal-istabbiliment tas-selettività ta’ mi?ura fiskali, it-teknika regolatorja u?ata ma hijiex de?i?iva, b’mod li ma huwiex dejjem ne?essarju li din it-teknika tkun ta’ natura derogatorja meta mqabbla mas-sistema fiskali komuni, il-fatt li din, b?all-mi?ura inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, tkun ta’ tali natura, huwa rilevanti g?al dawn il-finijiet, meta minn dan jirri?ulta li ?ew? kategoriji ta’ operaturi jkunu distinti u *a priori* su??etti g?al trattament differenti, ji?ifieri dawk li jaqg?u ta?t il-mi?ura derogatorja u dawk li jibqg?u jaqg?u ta?t is-sistema fiskali komuni, minkejja l-fatt li dawn i?-?ew? kategoriji jinsabu f’sitwazzjoni paragunabbli fir-rigward tal-g?an persegwit mill-imsemmija sistema (sentenzi tal-21 ta’ Di?embru 2016, Il-Kummissjoni vs World Duty Free Group *et*, C-20/15 P u C-21/15 P, EU:C:2016:981, punti 77, kif ukoll tat-28 ta’ ?unju 2018, Andres (falliment Heitkamp BauHolding) vs Il-Kummissjoni, C-203/16 P, EU:C:2018:505, punt 93).

34 Minn dan isegwi li l-argument tal-Gvern ?ermani? imsemmi fil-punt 20 ta’ din is-sentenza ma huwiex bi??ejjed sabiex ji?i stabbilit li l-mi?ura inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma taqax fil-kamp ta’ applikazzjoni tal-Artikolu 107(1) TFUE.

35 Skont ?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja, l-evalwazzjoni tal-kundizzjoni dwar is-selettività tal-vanta?? ikkon?ernat, li tikkostitwixxi l-kun?ett ta’ “g?ajnuna mill-Istat” fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, te?tie? li ji?i ddeterminat, l-ewwel nett, jekk, fil-kuntest ta’ sistema legali partikolari, il-mi?ura nazzjonali inkwistjoni hijiex ta’ natura li tiffavorixxi “?erti impri?i jew ?erti produtturi” meta mqabbla ma’ o?rajn, li, fir-rigward tal-g?an persegwit mill-imsemmija sistema, ikunu jinsabu f’sitwazzjoni fattwali u legali paragunabbli u li g?aldaqstant ikunu su??etti g?al trattament differenti li essenzjalment jista’ ji?i kklassifikat b?ala diskriminatorju (sentenza tal-21 ta’ Di?embru 2016, Il?Kummissjoni vs World Duty Free Group *et*, C-20/15 P u C-21/15 P, EU:C:2016:981, punt 54 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

36 F’dan il-kuntest, g?all-finijiet tal-klassifikazzjoni ta’ mi?ura fiskali nazzjonali b?ala “selettiva”, il-Kummissjoni g?andha tidentifika, l-ewwel nett, is-sistema fiskali komuni jew “normali” applikabbli fl-Istat Membru kkon?ernat, u turi, sussegwentement, li l-mi?ura fiskali inkwistjoni tidderoga mill-imsemmija sistema komuni, sa fejn hija tintrodu?i differenzi bejn operaturi li, fir-rigward tal-g?an persegwit minn din is-sistema komuni, ikunu jinsabu f’sitwazzjoni fattwali u legali paragunabbli (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tal-21 ta’ Di?embru 2016, Il?Kummissjoni vs World Duty Free Group *et*, C-20/15 P u C-21/15 P, EU:C:2016:981, punt 57).

37 F’dan il-ka?, g?andu ji?i kkonstatat, l-ewwel nett, li, hekk kif jirri?ulta mid-deskrizzjoni tad-dritt nazzjonali li saret fid-de?i?joni tar-rinviju, il-qafas ta’ referenza li fid-dawl tieg?u g?andu jsir l-e?ami tal-komparabbiltà, huwa mag?mul minn regoli tad-dritt ?ermani? fil-qasam tat-taxxa fuq ix-xiri ta’ proprjetà immobbli li, me?uda flimkien, jiddeterminaw is-su??ett jew il-fatt li jag?ti lok g?al din it-taxxa.

38 It-tieni nett, il-kwistjoni dwar jekk il-vanta?? fiskali li jikkonferixxi l-Artikolu 6a tal-GrEStG, fejn il-benefi??ju tieg?u huwa rri?ervat g?al operazzjoni ta’ trasformazzjoni li tinvolvi esklu?ivament kumpanniji ta’ grupp ta’ kumpanniji marbuta b’ishma ta’ mill-inqas 95 % matul perijodu minimu u kontinwu ta’ ?ames snin qabel l-imsemmija operazzjoni u ta’ ?ames snin warajha, jag?tix lok g?al tratttament differenti bejn operaturi li, fir-rigward tal-g?an persegwit mis-sistema fiskali komuni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, jinsabu f’sitwazzjoni fattwali u legali paragunabbli, sa fejn kumpanniji li jwettqu dawn l-operazzjonijiet ta’ trasformazzjoni ming?ajr ma jkunu marbuta b’tali ishma huma esklu?i minn din l-e?enzjoni.

39 F’dan ir-rigward, mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li l-g?an persegwit mis-sistema fiskali dwar it-taxxa fuq l-akkwisti ta’ proprjetà immobbli huwa li ti?i ntaxxata kwalunkwe bidla tad-detentur tad-drittijiet (*Rechtsträgerwechsel*) marbuta ma’ proprjetà immobbli, jew fi kliem ie?or, li ji?i ntaxxat kwalunkwe trasferiment tad-dritt ta’ proprjetà marbut ma’ proprjetà immobbli ta’ persuna fi?ika jew ?uridika, fis-sens tad-dritt ?ivili.

40 Dan l-g?an huwa msemmi wkoll espressament fl-espo?izzjoni tal-motivi tal-proposta ta’ li?i li minnu jori?ina l-Artikolu 6a tal-GrEStG. Fil-fatt, huwa indikat hemmhekk li, sabiex ji?i evitat li l-e?enzjoni kkon?ernata tag?ti lok g?al profitti arbitrarji, din g?andha tkun limitata g?all-operazzjonijiet ta’ trasformazzjoni ta’ impri?i, peress li tali tran?azzjonijiet iwasslu, kuntrarjament g?al tipi o?ra ta’ ristrutturar ta’ impri?i, g?al bidla tad-detentur tad-drittijiet relatati ma’ proprjetà immobbli fis-sens tal-GrEStG.

41 Fid-dawl ukoll tal-kliem tal-Artikolu 6a tal-GrEStG, li minnu jirri?ulta li din id-dispo?izzjoni te?enta espressament mit-taxxa ?erti operazzjonijiet li normalment huma ntaxxati skont l-Artikolu 1(1)(3) u l-Artikolu 1(2a) u (3) tal-GrEStG, g?andu ji?i konklu? li l-e?ami ta’ komparabbiltà, fis-sens tal-prin?ipju stabbilit fil-?urisprudenza mfakkra fil-punt 35 tas-sentenza pre?enti, g?andu jsir, kif tissu??erixxi barra minn hekk il-qorti tar-rinviju, fid-dawl tal-imsemmi g?an, li huwa li kwalunkwe bidla tad-detentur tad-drittijiet ta’ proprjetà marbuta ma’ proprjetà immobbli ti?i ntaxxata, li jsegwu b’mod ?enerali s-sistema dwar it-taxxa fuq l-akkwisti ta’ proprjetà immobbli inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali u, b’mod partikolari, ir-regoli li jinsabu fl-Artikolu 1 talGrEStG; liema sistema u regoli jiddeterminaw l-g?an jew il-fatt li jag?ti lok g?al din it-taxxa, li jikkostitwixxu, kif ?ie rrilevat fil-punt 37 tas-sentenza pre?enti, il-kuntest ta’ referenza li fid-dawl tieg?u g?andu jitwettaq l-e?ami ta’ komparabbiltà.

42 Jidher li l-Artikolu 6a tal-GrEStG jag?mel distinzjoni, minn na?a, bejn il-kumpanniji li jwettqu operazzjoni ta’ trasformazzjoni fi ?dan grupp b?al dak previst f’din id-dispo?izzjoni u li jistg?u jibbenefikaw mill-e?enzjoni fiskali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali u, min-na?a l-o?ra, dawk li jwettqu din l-istess operazzjoni ming?ajr ma jkunu parti minn dan il-grupp i?da li huma esklu?i minn din l-e?enzjoni, filwaqt li t-tnejn li huma jkunu jinsabu f’sitwazzjoni fattwali u legali paragunabbli fid-dawl tal-g?an persegwit mill-imsemmija taxxa, li huwa l-intaxxar tal-bidla tad-detentur tal-proprjetà skont id-dritt ?ivili, li jimplika t-trasferiment ta’ dawn id-drittijiet ta’ persuna fi?ika jew ?uridika lil persuna fi?ika jew ?uridika o?ra.

43 Barra minn hekk, l-effett ta’ differenzazzjoni li jirri?ulta g?alhekk mill-kundizzjoni ta’ parte?ipazzjoni esklu?iva f’operazzjoni ta’ trasformazzjoni ta’ kumpanniji tal-istess grupp marbuta b’parte?ipazzjoni ta’ mill-inqas 95 %, huwa msa??a? mir-rekwi?it, impost minn din l-istess

kundizzjoni, li jipprovdi li tali parte?ipazzjoni g?andha tkun mi?muma matul perijodu minimu u kontinwu ta' ?ames snin qabel l-imsemmija operazzjoni u ?ames snin warajha.

44 Madankollu, g?andu jitfakkar, fit-tieni lok, li, skont ?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja, il-kun?ett ta' "g?ajnuna mill-Istat" ma jkoprix il-mi?uri li jintrodu?u differenzazzjoni bejn impri?i li, fid-dawl tal-g?an persegwit mis-sistema legali inkwistjoni, jinsabu f'sitwazzjoni fattwali u legali paragunabbli u, g?aldaqstant, *a priori* selettivi, meta l-Istat Membru kkon?ernat jirnexxielu juri li din id-differenzazzjoni hija ??ustifikata peress li tirri?ulta min-natura jew mill-istruttura tas-sistema li jag?mlu parti minnha l-mi?uri (sentenza tal-21 ta' Di?embru 2016, Il-Kummissjoni vs World Duty Free Group *et*, C-20/15 P u C?21/15 P, EU:C:2016:981, punt 58 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

45 F'dan il-ka?, g?andu ji?i kkonstatat, kif tissu??erixxi l-qorti tar-rinviju u kif sostnut fl-osservazzjonijiet bil-miktub ippre?entati quddiem il-Qorti tal-?ustizzja u waqt is-sottomissjonijiet orali li saru waqt is-seduta quddiemha, li l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 6a tal-GrEStG g?andha l-g?an li ssir korrezzjoni sabiex ti?i evitata tassazzjoni meqjusa b?ala e??essiva.

46 Fil-fatt, it-tassazzjoni ta' trasferimenti ta' proprjetà immobbli li tirri?ulta minn operazzjonijiet ta' trasformazzjoni mwettqa fi ?dan grupp ta' kumpanniji kkaratterizzati minn parte?ipazzjoni ta' livell partikolarment g?oli, ta' mill-inqas 95 %, titqies li hija e??essiva, peress li, skont l-Artikolu 1(2a) u (3) tal-GrEStG, it-trasferiment tal-proprjetà immobbli kkon?ernata huwa, fil-prin?ipju, di?à ntaxxat "fid-d?ul", ji?ifieri fil-mument fejn il-kumpannija proprjetarja ta' din il-proprjetà immobbli hija integrata f'tali grupp ta' kumpanniji. Li kieku, sussegwentement, it-trasferiment tal-imsemmija proprjetà immobbli kien intaxxat mill-?did, min?abba operazzjoni ta' trasformazzjoni imwettqa fi ?dan dan il-grupp, b'mod partikolari, b?al fil-ka? ine?ami, b?ala konsegwenza ta' amalgamazzjoni permezz ta' sussidjarja mi?muma 100 %, li hija l-proprjetarja tal-istess proprjetà immobbli, dan ikun iwassal g?al tassazzjoni doppja tal-istess operazzjoni ta' trasferiment tal-proprjetà immobbli kkon?ernata, ji?ifieri, l-ewwel darba, fil-mument tat-trasferiment tal-proprjetà inti? li jikkorrispondi g?all-akkwist, mill-kumpannija dominanti, ta' mill-inqas 95 % tal-kapital jew tal-patrimonju kummer?jali tal-kumpannija dipendenti, u t-tieni darba, fil-mument tal-operazzjoni ta' trasformazzjoni li jikkonsisti, f'dan il-ka?, fl-amalgamazzjoni permezz tal-akkwist ta' din l-a??ar kumpannija mill-kumpannija dominanti.

47 Kuntrarjament, kif irrileva l-Avukat ?enerali fil-punt 175 tal-konklu?jonijiet tieg?u, tali tassazzjoni doppja hija esklu?a fil-ka? ta' operazzjoni ta' trasformazzjoni li tinvolvi ?ew? kumpanniji marbuta b'parte?ipazzjoni ta' inqas minn 95 %. Fil-fatt, f'tali ka?, l-akkwist minn kumpannija dominanti ta' parte?ipazzjoni inqas minn 95 % tal-kapital jew tal-patrimonju kummer?jali tal-kumpannija dipendenti ma huwiex taxxabbli skont l-Artikolu 1(2a) u (3) tal-GrEStG, filwaqt li l-operazzjoni ta' trasformazzjoni li sse?? wara bejn dawn i?-?ew? kumpanniji ma tibbenefikax mill-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 6a tal-GrEStG.

48 G?andu jitfakkar li, mi?ura li to?loq e??ezzjoni g?all-applikazzjoni tas-sistema fiskali ?enerali tista' tkun i??ustifikata min-natura u l-istruttura ?enerali ta' din is-sistema fiskali jekk l-Istat Membru kkon?ernat jista' juri li din il-mi?ura tirri?ulta direttament mill-prin?ipji ba?i?i jew gwida tas-sistema fiskali tieg?u. F'dan ir-rigward, g?andha ti?i stabbilita distinzjoni bejn, min-na?a, l-g?anijiet attribwiti lil sistema fiskali partikolari u li huma esterni g?aliha u, min-na?a l-o?ra, il-mekkani?mi inerenti g?as-sistema fiskali nnifisha, li huma ne?essarji g?at-twettiq ta' tali g?anijiet (sentenza tas-6 ta' Settembru 2006, Il-Portugall vs Il?Kummissjoni, C-88/03, EU:C:2006:511, punt 81).

49 Fil-?urisprudenza tag?ha, il-Qorti tal-?ustizzja rrikonoxxiet li g?anijiet inerenti g?as-sistema fiskali ?enerali kkon?ernata jistg?u ji??ustifikaw sistema fiskali *apriori* selettiva (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tad-29 ta' April 2004, GIL Insurance *et*, C-308/01, EU:C:2004:252, punti 74 sa 76, kif ukoll tat-8 ta' Settembru 2011, Paint Graphos *et*, C-78/08 sa C-80/08, EU:C:2011:550, punti 64 sa

76).

50 F’dan il-ka?, l-g?an relatat mal-funzjonament tajjeb tas-sistema fiskali ?enerali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li huwa inti? li ti?i evitata t-tassazzjoni doppja u, g?aldaqstant, tassazzjoni e??essiva, jista’ g?alhekk ji??ustifika li l-e?enzjoni fiskali li jipprevedi l-Artikolu 6a tal-GrEStG ti?i rri?ervata g?al operazzjonijiet ta’ trasformazzjoni mwettqa bejn kumpanniji marbuta b’parte?ipazzjoni ta’ mill-inqas 95 % matul perijodu minimu u kontinwu ta’ ?ames snin qabel l-imsemmija operazzjoni u ?ames snin warajha.

51 Barra minn hekk, kif irrilevat ukoll il-qorti tar-rinviju, ir-rekwi?it ta’ perijodu minimu ta’ ?amma ta’ tali parte?ipazzjoni jidher i??ustifikat mir-rieda li ji?u esklu?i l-effetti ta’ gwadann mhux mixtieqa, u g?alhekk li ji?u preklu?i l-abbu?i, billi ji?i evitat li parte?ipazzjoni ta’ dan il-livell, li tintemm ladarba ti?i konklu?a t-trasformazzjoni, ti?i stabbilita g?al ?mien qasir, sempli?ement g?all-finijiet ta’ din l-e?enzjoni mit-taxxa. Fil-fatt, tali preklu?joni ta’ abbu?i tista’ tikkostitwixxi ?ustifikazzjoni marbuta man-natura jew mal-istruttura tas-sistema kkon?ernata (ara, b’analo?ija, is-sentenza tad-29 ta’ April 2004, GIL Insurance *et*, C-308/01, EU:C:2004:252, punt 74).

52 Minn dan isegwi li, anki jekk l-imsemmija e?enzjoni tintrodu?i differenzazzjoni bejn impri?i li, fid-dawl tal-g?an persegwit mis-sistema legali inkwistjoni, jinsabu f’sitwazzjoni fattwali u legali paragunabbli, din id-differenzazzjoni hija ??ustifikata, peress li hija inti?a li ti?i evitata t-tassazzjoni doppja u peress li tirri?ulta, f’dan ir-rigward, min-natura jew mill-istruttura tas-sistema li tag?mel parti minnha.

53 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha pre?edenti, ir-risposta g?ad-domanda mag?mula g?andha tkun li l-Artikolu 107(1) TFUE g?andu ji?i interpretat fis-sens li vanta?? fiskali, b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li jikkonsisti fl-e?enzjoni mit-taxxa fuq l-akkwisti ta’ proprjetà immobbli ta’ trasferiment tal-proprjetà ta’ beni immobbli li twettaq min?abba operazzjoni ta’ trasformazzjoni li timplika esklu?ivament kumpanniji tal-istess grupp marbuta b’ishma ta’ mill-inqas 95 % matul perijodu minimu u kontinwu ta’ ?ames snin qabel l-imsemmija operazzjoni u ta’ ?ames snin warajha, ma jissodisfax il-kundizzjoni dwar is-selettività tal-vanta?? ikkon?ernat, stabbilita fl-imsemmija dispo?izzjoni.

Fuq l-ispejje?

54 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta’ kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (Awla Manja) taqta’ u tidde?iedi:

L-Artikolu 107(1) TFUE g?andu ji?i interpretat fis-sens li vanta?? fiskali, b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li jikkonsisti fl-e?enzjoni mit-taxxa fuq l-akkwisti ta’ proprjetà immobbli ta’ trasferiment tal-proprjetà ta’ beni immobbli li twettaq min?abba operazzjoni ta’ trasformazzjoni li timplika esklu?ivament kumpanniji tal-istess grupp marbuta b’ishma ta’ mill-inqas 95 % matul perijodu minimu u kontinwu ta’ ?ames snin qabel l-imsemmija operazzjoni u ta’ ?ames snin warajha, ma jissodisfax il-kundizzjoni dwar is-selettività tal-vanta?? ikkon?ernat, stabbilita fl-imsemmija dispo?izzjoni.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-?ermani?.